



V čísle:

KONAL SA
ŠIESTY ROČNÍK
FAMILY SAFETY DAY
STR. 1, 9-16

ZAMESTNANECKÉ
CENTRUM
OTVORIA ČOSKORO
STR. 3

SCOTT BUCKISO
SENIOR
VICEPREZIDENTOM USS
STR. 2

FUTBALOVÉ
MAJSTROVSTVÁ
VYHRALO VEDENIE
STR. 8



OCEĽ VÝCHODU

Noviny U. S. Steel Košice, s.r.o. • ročník 57 • číslo 6 • streda 14. jún 2017



FAMILY SAFETY DAY 2017

Skvelý deň pod holým nebom plný poznania, zážitkov a zábavy

Modrá obloha a po celý deň pekné slnečné počasie vládli v sobotu 3. júna 2017 počas šiesteho ročníka obľúbeného podujatia Family Safety Day, na ktoré sa košíckí hutníci spolu so svojimi rodinami zaregistrovali v rekordne krátkom čase. Deň otvorených dverí v U. S. Steel Košice, a to už dnes môžeme bez zveličovania povedať, sa skutočne vydaril. Očakávanie bezmála päťtisíc záujemcov, no najmä rodín hutníkov, ktorí ponuku vedenia spoločnosti získajú skvelé zážitky z poznávania na bezpečnosť náročnej práce železiarov vyrábajúcich koks, surové železo, oceľ, plechy, radiátory, ale aj energiu, sa iste naplnili. Povieme už teraz. Zvedavcov, ktorí využili príležitosť a absolvovali či už autobusovú prehladku fabriky s nahliadnutím do haly teplej

valcovne, alebo pešiu exkurziu do výrobných priestorov studenej valcovne, dynamolinky a lakoplastovacej linky, bolo vyše dvetisíc dvesto.

Účastníkov tohtoročného podujatia, ktorého hlavným motívom bolo potvrdenie najdôležitejšej firemnej priority, ktorou je bezpečnosť práce, ale i oslava rodiny a Medzinárodného dňa detí, privítal a pozdravil z pódia prezidenta spoločnosti U. S. Steel Košice **Scott Buckiso**.

„Bez našich zamestnancov by výsledky firmy, jej úspechy, ale takisto aj deň, akým je tento, keď môžeme spoločne oslavovať, neboli možné. Im patrí naša veľká vďaka,“ ocenil prácu košíckých hutníkov i organizátorov podujatia. Zdôraznil, že bezpečnosť práce je v našej firme skutočne prioritou číslo jeden



a preňho osobne, poznamenal, je veľmi dôležitá najmä počas momentov, keď vidí zamestnancov a ich blízkých, ako sa svorne zabávajú. Požiadal rodiny, aby dô-

ležitosť dodržiavania bezpečnostných pravidiel pri práci pripomínali svojim najbližším zakaždým ešte predtým, než do fabriky vstúpia.

Železiarov a ich rodiny pozdravili a zaželeli deň bohatý na zážitky aj primátor Košíc **Richard Raši**, generálny manažér pre bezpečnosť práce a hygienu a **REACH Mark Salo**, rovnako ako aj predseda Rady odborov OZ KOVO U. S. Steel Košice **Juraj Varga**.

Od deviatej do sedemnástej hodiny trval program, ktorí organizátori pripravili tak na parkovisku, ako aj na protihľej lúke. V stanoch prezentovali svoje zameranie domáce útvary - bezpečnosť práce, ekológia, obchodníci, výskumníci a vývojári, dcérske spoločnosti i hasiči, ale i celý rad partnerských organizácií. Predovšetkým deti pobavilo množstvo atrakcií, ukážka zásahu policajtov a hasičov, tréning hráčov amerického futbalu...A kopa odvážnych a zvedavých detí prišla na stretnutie s prezidentom firmy, kde mu položili množstvo otázok.

Bol to skrátka vydarený deň. Uznanie si zaslúži hlavný organizátor, tím útvaru Riaditeľa pre vonkajšie vzťahy U. S. Steel Košice spolu s desiatkami ďalších kolegov z mnohých odborných útvarov a výrobných závodov spoločnosti, bez ktorých by usporiadať takéto veľké podujatie nebolo možné.

V dnešnom vydaní Ocele východu sa k tejto skvelej akcii vraciame. Oživiť si ho môžu naši čitatelia v bohatom informačnom bloku na stranách deväť až šesťnásť, ktorý dopĺňa fotogaléria aj na intranete a webovej stránke spoločnosti. A určite poteší aj ďalšia správa - už čochvíľa si budete môcť pozrieť i filmové spracovanie podujatia Family Safety Day 2017. Stačí kliknúť na www.usske.sk



Hutnícka robota je riziková. Myslíme na to, keď sa nám začína zmena. Pre naše rodiny je najdôležitejšie, aby sme sa domov z práce vrátili v rovnakom zdraví, v akom sme do nej odišli...



Bezmála päťtisíc hutníkov a ich blízkých prišlo na šiesty ročník Family Safety Day. Z pódia všetkých pozdravil prezident USSK Scott Buckiso, ktorý pripomenul, že bezpečnosť práce je v našej firme prioritou č. 1.



Po prvý raz mali návštevníci počas dňa otvorených dverí možnosť zavítať do prevádzok studenej valcovne, vidieť dynamolinku i lakoplastovaciu linku.

NAJBLIŽŠIA OCEĽ VÝCHODU VYJDE V STREDU 12. JÚLA 2017

Etická linka U. S. Steel: +421 55 684 22 89

Horúca linka BP: 673 19 99





Kým jeden z autobusov práve odchádza do firmy, ďalší záujemcovia sa už zoradujú na prehliadku.



Manažér pre podporu zúšľachtovní v DZ Zúšľachtovne a obalová vetva Vladimír Vizner ukazuje skupine návštevníkov schému dynamolinky na výrobu plechov pre elektrotechnický priemysel.

Fabriku si pozrelo viac ako dvetisíc dvesto záujemcov

Podobne ako po iné roky, aj počas tohtoročného podujatia Family Safety Day pripravili organizátori pre návštevníkov prehliadku našej fabriky. Niektorí si mohli so svojimi mladšími ratolesťami do 12 rokov pozrieť jednotlivé závody a prevádzky počas jazdy z autobusu, iní zase využili jedinečnú príležitosť vidieť po prvý raz počas pešej prehliadky studenú valcovňu, dynamolinku, lakoplastovacu linku i časť expedície. Už na parkovisku boli najmä návštevníci, ktorí sa do fabriky chystali po prvý raz, zvedaví, čo môžu od spomínaných prehliadok očakávať. Iní zase chceli vedieť, čo sa za ten rok vo firme zmenilo.



„Aha, tam to je, kde tečie žeravé železo do nádoby,“ ukazujú rodičia deťom pri vysokej peci.

TOPÁNKY S PODPĀTKOM MALI STOPKU

Kým jedna partia záujemcov sa po cestách firmy iba vozila autobusom, iní, „vzbrojení“ ochrannými pláštami, prilbami a okuliarmi, mali možnosť pozrieť si počas pešej prehliadky prevádzku štvorstolového tandemu a skladov vymorených a vyvalovaných zvitkov v studenej valcovni, dynamo linku a lakoplastovacu linku v zúšľachtovniach a časť expedície. Počas šiestich hodín sa šesť pripravených auto-

robe v U. S. Steel Košice a dostali aj inštrukcie o bezpečnom prechode cez výrobné haly. „Som prekvapená, aký je tu precízny poriadok a čistota pracoviska,“ vyslovila svoje pocity Gabriela, manželka nášho kolegu, procesného inžiniera kvality z oceliárne 1 Marcela Valanského, ktorá absolvovala pešiu prehliadku spomínaných hál v sprievode svojho syna Mirka. Spokojnosťou žiaril aj dlhoročný zamestnanec tejto prevádzky Ivan Hanigovský, ktorý mohol svojej rodine - manželke Marianne, dcére Patrícii a jej priateľovi Matúšovi ukázať pracovné priestory, v ktorých pracu-

duktov zúšľachtovní a obalovej vetvy Adriana Szabóová. „Nie sme tu celá rodina, pretože najmladšiu, iba 5-ročnú Dianku, opatrjuje na parkovisku manžel Arpád, ktorý pracuje na Spofahlivosti zariadení,“ zdôverila sa nám a dodala: „Na pešej prehliadke sme po prvý raz a práve v tomto roku sme navštívili moje pracovisko. Keď skončíme s touto prehliadkou, vrhne sa na kolotoče. Nesmierne nás to baví, potrebujeme si hlavne s dcérou Vikinou „odbúrať“ adrenalin.“ Syn Adam veľmi rád športuje a spolu s otcom je veľkým fanúšikom košíckeho futbalu a samozrejme hokeja. „Len

STIHLI AJ LIATIE ŽELEZA

Autobusovú prehliadku na trase B absolvovalo 1 475 záujemcov z radov našich zamestnancov a ich rodinných príslušníkov. Každých päť až desať minút ich dopoludnia i popoludní odvážalo do podniku spolu osem autobusov, ktoré celkovo vyštartovali 37-krát. Najprv si všetci vypočuli od fundovaných sprievodcov informácie o spoločnosti U. S. Steel Košice od čias vzní-

pracujú ich otec alebo mama, prípadne obaja. Počas predpoludňajších prehliadok sme v jednom autobuse stretli oceliarsku rodinu, ktorá sa po prvý raz zúčastnila tejto akcie. „Keď sa podarí, tak tento rok bude môj dôchodkový. Preto som považoval za povinnosť rodinu pozvať, aby mala predstavu o tom, kde ich otec a dedko tak dlho, už tridsať rokov pracuje“ povedal Jozef Tomčík, predák z elektroúdržby ZPO v divíznom závode Oceliáren Jeho dcéra Veronika mala z prehliadky plno priaznivých dojmov.



Návštevníci pešej prehliadky si mohli pozrieť finálne produkty lakoplastovacej linky I zabalené zvitky určené pre zákazníka v hale expedície. Vpravo vedúci prevádzky Údržba DZ Zúšľachtovne a obalová vetva Marián Hanečák, ktorý ich počas prehliadky sprevádzal.

prekypovali pri oknách autobusu najmä deti, ktorým učarovalo všetko, čo sa hýbalo. Či už to boli rušne, žeriavy alebo vagóny naložené šrotom i oceľovými brami. Dospelákov zaujali v hale teplej valcovne horúce bramy, ktoré jedna za druhou „liezli“ z narážacích pecí a posúvali sa na TŠP na ďalšie valcovanie. Počas jednej z prehliadok autobus na chvíľu zastal aj pri vysokej peci číslo jeden. „Fíha, pozrite sa, aké veľké prskavky,“ ukázal na vystrekujúce hviezdičky z jednej nádoby sedemročný Matko. Sprievodca autobusu ujo Marek (riaditeľ DZ Vysoké pece Marek Jenčo), hneď uviedol prítomných do reality, keď im povedal, že práve majú šťastie, že môžu vidieť, ako sa nalieva horúce železo do pojazdnych miešačov. Sprievodcovia však vedeli deti zaujať aj iným spôsobom. Okrem uja Mareka aj ujo Stano (GM pre spofahlivosť zariadení Stanislav Petro) dával deťom kontrolné otázky a za každú správnu odpoveď dostali chlapi a dievčatá nielen sladkosti, ale aj malé suveníry. „Sme hrdí na to, čo vo fabrike robíme a tešíme sa na tento deň, keď môžeme naše prevádzky ukázať svojim najbližším,“ nechal sa počuť viceprezident pre výrobu Marcel Novosad, ktorý tradične spolu s riaditeľmi divízných závodov a ďalšími manažermi patrí k viac než 40-člennému sprievodcovskému tímu.

busov otočilo 27-krát a dopravilo bezmála sedemstapätidesiat zvedavcov. A mohli ich byť aj viac, ale kvôli nevhodnej obuvi (topánky na vysokom podpätku) nebolo možné z bezpečnostných dôvodov na pešiu túru po halách ísť.

Najprv si ešte v autobuse prítomní vypočuli krátky všeobecný úvod o vý-

je. „Aspoň videli, kde „fachčím“ a že sa aj narobím. Jednoducho, že to nemám len také ľahké, ako si to možno doma predstavujú,“ nechala sa počuť hlava rodiny. Svoj „domovský“ stánok ukázala svojim deťom - 13-ročnému Adamovi a 15-ročnej Viktorii aj plánovačka z realizácie zákazky pro-

čo sa otvorila brána tohto podujatia už som hľadal stánok hokejistov HC Košice. Všetko som si tu vyskúšal, aj strieľať do otvorov na bránku. Ale čo ma najviac upútalo, to bol americký futbal,“ vymenoval Adam niektoré aktivity a už sa rozbehol vyskúšať si jazdu na autodróme. -k-



Prítomných v autobuse zaujali aj žeravé bramy, ktoré z narážacích pecí putovali na ďalšie valcovanie po trati TŠP.

ku a začatia výstavby železiarni až po dnešok. Mnohí z nich sa po prvý raz oboznámili s procesom výroby i so sortimentom výrobkov, ktoré si mohli neskôr pozrieť aj vystavené pri stánkoch na parkovisku. Mnohí sa potešili tomu, že mohli vidieť objekty, v ktorých

Z toho, čo videla, bola nadšená: „Bolo to veľmi pekné, videli sme tu veľa zaujímavého, ani som si nemyslela, že fabrika je až taká veľká. Ako jedno menšie mesto. V budúcnosti by som si rada pozrela niektorú z prevádzok priamo a zblízka.“ Zvedavosťou



Záujemcovia o pešiu prehliadku sa v hale lakoplastovacej linky oboznámili aj s postupom výroby, čo všetko sa na plech nanáša a aké ochranné vrstvy obsahuje.



Akciu s podtitulom Kde pracuje môj otec, moja mama? si nenechali ujsť mnohí, medzi nimi i rodina oceliara Jozefa Tomčíka (tretí sprava).

Fotografie s bezpečnostným odkazom do vlastného albumu i na billboard



V stane Safety...

„Bezpečiaci“ pripravili vo svojom stane pre zvedavých návštevníkov celý rad zaujímavých aktivít. Ponúkli, okrem iného, množstvo detailných informácií o osobných ochranných pracovných

prostriedkoch, ktoré hutníci používajú pri práci, súťaže a hry pre deti, ale, ako už tradične, aj veľmi obľúbené fotenie v ochranných pracovných odevoch. Možnosť vyhrať niektorú z cien

– tablet, okuliare na voľný čas od partnerskej firmy Sagitta či darčkovú poukážku mali tí, ktorí súhlasili s uverejnením svojich fotografií na spoločnom billboardu s bezpečnostným odkazom.

„Fotenie sme si naplánovali už dopredu, bude to pre nás taká pekná pamiatka,“ povedala nám Jarmila Mihóková, kým sa spolu so synom a manželom navliekla do ohňovzdorných plášťov, aby sa všetci postavili pred objektív fotoaparátov.

Na nezáujem sa nemohli sťažovať ani partneri z firmy Sagitta, od ktorých návštevníci získali vyčerpávajúce a užitočné informácie o význame pracovných okuliarov. Kto chcel, mohol si vyskúšať niekoľko druhov okuliarov, ktoré simulovali rôzne chyby a choroby oka. „Chceme ľuďom ukázať, ako človek vidí, keď je krátkozraký, ďalekozraký, keď má odlúpnutú sietnicu, zelený zákal či diabetickú retinopatiu, vystríhať ich a upozorniť ich aj na to, prečo je dobré používať v práci dioptrické ochranné okuliare,“ dal nám, okrem iného, vedieť Peter Králik.

V stánku bezpečnosti práce, hygieny a REACH mal svoje miesto aj útvar riaditeľa Spoľahlivosť vyhradených technických a strategických zariadení. Jozef Hríbik spolu s kolegami mnohým záujemcom názorne predviedli možnosti FLIR kamier, ktoré vo fabrike využívajú na detekovanie únikov CO a metánu. Na monitoroch tiež ukázali spalinu, ktoré zachytila kamera na výstupoch z komínov, no ktoré voľným okom neboli viditeľné... -c-



Odborníci informovali, okrem iného, o profesionálnej ochrane zraku i dôležitosti používania pracovných okuliarov.



Stredobodom záujmu bola aj FLIR kamera, ktorá slúži vo firme na detekovanie únikov plynov.

Na čo všetko sa ocel' používa



V stane Výrobky dospeláci nasávali informácie, deti si mohli zasúťažiť. Aj v hode vrchnáčikov do plechovky.

Nadáci U. S. Steel Košice, ktorú košická oceliaren založila v roku 2002 a ktorá odvtedy podporila stovky projektov v oblasti zdravotníctva, vzdelávania, charity, environmentu či športu na východnom Slovensku, vyšla premiérová prezentácia na Family Safety Day excelentne. Stánok, ktorý si rozložila hneď vedľa kolotočových atrakcií na parkovisku, bol plný detí i dospelých, a to skutočne od začiatku až do konca podujatia. Aj vďaka príťažlivým tvorivým dielňam, ktoré prilákali malé deti, tínedžerov, ale aj dospelých. Na voľné miesto pri stoloch, kde sa kreatívne nekládli žiadne medze, si bolo treba aj počkať. A mnohí to aj veľmi radi urobili.

„Však je to krásna taška! Namaľovala som ju podľa predlohy, no ešte porozmýšľam, ako si ju dozdobím,“ ukázala nám svoj výtvor z ražného plátna Soňa Palenčárová, ktorá si ho, tak ako všetci ostatní, mohla vziať na pamiatku domov. Vytiahli sme z nej, že v železiarňach je po prvý raz a že tu pracuje jej dedko z matkovej strany.

„Veľmi sa mi tu páči, porozprávam o tom sestre, ktorá prísť nemohla, je chorá...“ Menšie deti usadené na lavičkách pri vďačnej stolici usilovne pracovali na výrobe pexesa. Stačilo vždy dve polička na predtlačenom formulári z tvrdšieho papiera opečiatkovať rovnakým motívom, vyfarbiť ho a vlastnoručne vyrobená obľúbená hra bola na sve-

Kto nemal ucelenú predstavu o výrobnom programe košickej oceliaren, po návšteve malej, no o mnohom vypovedajúcej expozície v stane s označením Výrobky U. S. Steel Košice, ju určite získal. Aj keď „domáci“ železiari nesporne vedia o produktoch huty všetko potrebné a ich blízki ich poznajú, vidieť výrobky fabriky na vlastné oči je pre nezainteresovaných skutočne to pravé orechové. Cestou k finálnemu produktu, počas ktorej sa z vydolovanej železnej rudy stanú vďaka kumštu hutníkov po výrobe surového železa, plynu odliatej oceľovej brámy a napokon i za tepla či za studena vyvalcovaného plechu trebárs časti karosérie automobilu, strecha, obaly v potravinárstve či vyhrievacie telesá, sprevádzali záujemcov počas Family Safety Day naši obchodníci.

„Neuvedomil som si, že pri expedovaní plechu, či už zvitkov alebo tabúl, sa používa iné balenie pre Slovensko a iné pre zahraničie. Aspoň som o čosi múdrejší a viem, prečo je to tak,“ kon-

štatoval Marek, ktorý posilnil rady košických hutníkov v tomto roku po návšteve stanu, kde návštevníci získali vyčerpávajúce informácie o výrobnom programe huty aj od Slavomíra Gaspara a Martiny Dobosovej. Medzi plejadou najroznejších vystavených finálnych produktov, pri výrobe ktorých bola použitá oceľ z košickej huty, nechýbali napríklad uzávery na fľaše, kolesá, disky, blatníky, ale

aj rôzne elektrospotrebiče bielej techniky či radiátory, ktorých novinka – fotoprotlačená čelná strana vyhrievacieho telesa podľa návrhu či výberu objednávateľa už oslovila nejedného zákazníka. A pri prechádzke areálom parkoviska sa nedal nevšimnúť rad vystavených zvitkov plechov najroznejších akostí a povrchov, na konci ktorého trónila karoséria Volkswagenu up. -c-



Zrak okoloidúcich púta i karoséria Volkswagenu.

Excelentná premiéra Nadácie U. S. Steel Košice



Do maľovania plátnených tašiek sa pustili najmä dievčatá.



Vyrobili naozajstné pexeso deťom netrvalo dlho.

te. Možno cez prázdniny pobaví kopec chlapcov a dievčat.

„O zameraní a činnosti Nadácie U. S. Steel Košice som už počula a aj či-

tala v Oceli východu, ktorú domov priniesol náš otec, len mi akosi ušlo, že sa o podporu môžu uchádzať aj zamestnanci fabriky. Zobrala som si domov letáči-

ky, ktoré pri stánku rozdávali, dozviem sa z nich viac,“ podelila sa s nami o nový poznatok Marta Hriňáková, mama dvoch tínedžerov, z ktorých jeden práve zmaturoval a chystá sa na vysokú školu.

Kto sa nestihol pri stánku Nadácie U. S. Steel Košice pristaviť a podebatovať s jej správkynou Slávkou Tvrdoňovou, podrobnosti o jej činnosti, aj projektoch Tvoja šanca hrať, Sme s vami v pravý čas a Štipendijný program, nájdete aj na intranetovej a internetovej stránke spoločnosti. -c-



Čosi pre chlapcov. V stane Nadácie U. S. Steel Košice si mohli deti vyskúšať aj simulátor formuly.



Na kus reči s prezidentom

Tinedžeri, školáci i škôlkari, ktorí krátko popoludní zaplnili s rodičmi šikmú zasadačku v hlavnej administratívnej bu-

dove, dejisku mnohých pracovných mítingov, sa na stretnutie s prvým mužom košickej oceliarne **Scottom Buckisom**,

zdá sa, dobre pripravili. Ani chýry ani slychu po zvyčajnom počiatocnom okúňaní. Bola to detská úprimná zvedavosť, dychtivosť po informáciách a spontánnosť, ktoré režírovali debatu s prezidentom. Mnoho nečakaných, no trefných, ba až osobných otázok rozprúdilo rozpravu rôznymi smermi. Veľa nepoznaného sa tak vďaka svojim deťom dozvedeli aj ich otcovia a mamy.

Ako sa vám páči dnešné podujatie? Mohlo by sa konať aj v zime? Povedzte nám, je náročné viesť takúto veľkú firmu? Navštívili ste nejaké hrady a zámky na Slovensku? Aké auto by ste si chceli kúpiť, ak by ste mali na výber? Bolo drahé to hasičské auto, ktoré sme videli na ukážke cvičenia? Ako ste sa dopravovali k pozícií prezidenta? Počul som, že hráte hokej. Chcel by sme vás pozvať, aby ste si s nami zahrali. Prídete? Máte deti? Koľko ton surového železa vyrobíte vo fabrike za jeden deň? Čím ste chceli byť, keď ste boli malý ako ja? Ako sa vám páči v Košiciach. Vaše obľúbené jed-

lo na Slovensku? Ako sa vám páči Family Safety Day? Aký šport okrem hokeja je vašim obľúbeným? Aká je vaša obľúbená farba? Môžeme vás pozvať na golf? A môžeme sa pozrieť do vašej kancelárie?

Žiadna z otázok nezostala nezodpovedaná a tá posledná, akože inak, skončila pozvaním. O chvíľu si už skupinka odvážnych zvedavo obzerala najprv priestory sekretariátu a potom smelo obsadila i prezidentovu kanceláriu. „Mne sa tu celkom páči, pekne to tu vyzerá,“ poznamenalo prostoreko blondavé chlapča obzerajúc sa dookola, kým sa na chvíľu spolu s ostatnými usadilo za stolom. Krátku debatu, ktorá nasledovala, ukončil slub detí prezidentovi Scottovi Buckisovi, že doma svojim otcom, mamám, bratom, sestram alebo starým rodičom pripomenú, aké dôležité pre celú rodinu je, aby dodržiavali v práci bezpečnostné pravidlá a dávali pozor na seba i kolegov a aby mysleli na to, že ich po práci doma čakajú. „Sľubujeme,“ zaznelo zborovo. -c-



Cukríky máme radi. Sladkosťami deti neodolali...



Deti sa veru neokúňali, v šikmej zasadačke padali jedna otázka za druhou.

Výskumníci a vývojári zaujali deti i dospelých

Postavili by ste vajíčko na výšku na rovnej ploche? Aj my sme sa pokúsili v stane Výskumu a vývoja. Márne, čo ako sme sa snažili, len sa gúfalo a gúfalo. No iba dovtedy, kým nám špecialistka metalografie a analýzy porúch **Lucia Hrabčáková** neukázala fintu. Stačilo na stôl nasypať trošičku soli a vajíčko na ňom odrazu skutočne stálo. Ako? Prečo? Veľmi zjednodušene povedané vďaka rovnakej štruktúre povrchu vajíčka a soli. Návštevníci, či už malí alebo veľkí, ktorí k výskumníkom a vývojárom v priebehu dňa zavítali, sa nestačili čudovať aj pri ďalších hókusoch pokusoch. **Pavol Zubko** predviedol, i za zvukových efektov, ako vzniká mrak vo fľaši, jeho kolega **Peter Vranec** zasa očaril najmä deti neviditeľným atramentom. No stačilo „popísaný“ biely papier pridržať nad varičom a písmenká sa objavili v celej svojej kráse. Vyskúšala si to spolu s desiatkami chlapcov a dievčat aj štvrtáčka **Sofia Putnková**. „To je super vec. Najprv nevidíte nič a potom toto... Chceme sa ešte pozrieť do mikroskopu čo tu majú, to ma baví,“ uprela zrak k vedľajšiemu stolu. „Doma mám taký malý, dostala som ho na Vianoce pod stromček. Viete,



Tajomným mikroskopickým svetom materiálov sprevádzala deti aj Zina Kromková.

aká je krásna zväčšenina krídla mu- chy, super farby má,“ okomentovala svoj ďalší plán. Medzitým sa pri optických mikroskopoch na štúdiu živých i neživých vzoriek činili pri zvedavých pohľadoch ponúka mikroskopický svet plodu maku... -c-

sa mohli nakrátko venovať pozorovaniu niekoľkých vzoriek. Veľmi zaujímavou vyzerá zväčšenina štruktúry cukru, soli, ale aj napríklad chia semienok. No vraj jeden z najkrajších pohľadov ponúka mikroskopický svet plodu maku... -c-

Na návšteve u dcér sa hutníci cítili ako doma

V stane dcérskych spoločností sa hutníci a ich deti právom cítili ako doma. Pod jednou strechou sa tu zišla celá rodina. Spoločnosť RMS podobne ako viani predstavila krásne kruhové ohnisko zo šamotových tehál a decká sa mohli dozvedieť kadečo aj o tom, odkiaľ sa dovážajú žiaruvzdorné materiály, bez ktorých by výroba ocele nebola možná.

Hneď vedľa nich si rozložili stoly naši „esbéeskári“. Tento rok bodovala najmä pištoľ, ktorú si chcel každý aspoň na chvíľku požačkať v rukách, ale aj puť, ktoré zas zaklapli na zápästí nejdnému neposlušnému oteckovi. Deti spievali a recitovali do megafónu, za čo si vyslúžili sladkú odmenu a ďalší sa zas v opačnom kúte stanu náruživu venova-

li chemickým pokusom, ktoré pripravila ďalšia z dcérskych spoločností Labor-test. Zastavil sa tam aj **Jaroslav Voják** z Oceliarne so svojimi synmi **Adamom** a **Jarkom**. „Starší už má v škole chémiu a celkom ho baví, ale aj mladší rád robí kadejaké pokusy,“ prezradil nám na svojich chlapcov otec.

Okrem toho sa v stane dcérskych spoločností prezentovali aj U. S. Steel Services a OBAL-SERVIS Košice, ktorá poskytuje svojej materskej firme služby v oblasti balenia hotových výrobkov určených na prepravu do celého sveta. -ker-



Tomáš Lavec z Labortestu a dvaja nádejní chemici Adam a Jarko Vojákovci pri pokuse.

Ekológovia urobili desiatky rozborov kvality pitnej vody



Laborantky v stane ekológie urobili počas podujatia sedemdesiatštyri rozborov vzoriek pitnej vody.

„Bol som tu vlni, aj pred dvomi rokmi, aby som si dal pozrieť kvalitu vody zo studne, ktorú máme na dvore. Používame na pitie vodu z obecného vodovodu, no radi by sme aj tú našu, ktorú teraz, po natáhaní do vane a odstáti, používame len na polievanie. Zatiaľ na pitie veľmi vhodná nie je, aj keď preto veľa robíme,“ ochotne sa nám zveril Jozef Bernát, vychádzajúci zo stane ekológie kým sa vydal, ako prezradil, za chlapcami, ktorí mali byť niekde pri autičkách...

Firemní ekológovia obľúbený rozbor pitnej vody nevynechali z ponuky ani v tomto roku. A urobili dobre. S naplnenými fľašami prichádzali železiari ku kolegyniam z Laboratória útvaru GM pre environment už krátko po otvorení podujatia. Nakoniec o rozbor požiadalo sedemdesiatštyri záujemcov.

„Doterajšie orientačné výsledky rozboru vzoriek vody na výskyt amoniakov sú celkom dobré, rovnako ako na vodivosť, aj keď tá závisí

od výskytu dusičnanov,“ dala nám vedieť okolo desiatej hodiny dopoludnia laborantka Andrea Sabolová a s úsmevom poznamenala, že „poriadny“ amoniak ešte nezaznamenali. Zato dusičnany áno. V jednej zo vzoriek zachytili rekordných 293,94 miligramov na liter, pričom limit hovorí o maximálne 50 mg/l. Každý, kto si prišiel pre výsledky, dostal od ekológov okrem rád aj letáčik s charakteristikou vybraných ukazovateľov kvality pitnej vody. Mnohým iste pomohol rozšíriť si obzor. K získaniu nových vedomostí v oblasti environmentu určite prispeli aj testy z oblasti ochrany kvality ovzdušia, vody i odpadového hospodárstva, ktoré vyplňali deti aj dospelí, ale aj prehliadka vystavených exponátov a informácie od službukonajúcich ekológov týkajúce sa environmentálnych firemných zámerov a aktivít. Kto mal záujem, mohol vstúpiť aj do prístaveného vozidla na monitoring emisií a imisií a oboznámiť sa s jeho možnosťami. -c-



Po prvý raz sa na Family Safety Day predstavila aj cestovná kancelária Satur, ktorá venovala do zberovania jednému zo šťastlivcov 200-eurový poukaz na nákup zájazdu z jej aktuálnej ponuky.



Deväťročný Patrik Solár s malou pomocou nakoniec výrobu misky na hrnčiarskom kruhu zvládol.

Materiály od ocele po kevlar



Počas zafazkávacej skúšky autodrômu.

V stane Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach bolo rušno už od skorého rána. Študenti a pedagógovia z fakulty, ktorá už čoskoro zmení svoj názov na Fakultu materiálov, metalurgie a recyklácií (na čo upozorňovali aj ich nové tričká), sa zapojili nielen do prípravy programu, ale pomáhali aj pri registrácii účastníkov a vzali na seba dokonca aj úlohu testovacích pilotov. Boli to práve oni, kto absolvoval rannú zafazkávaciu skúšku autodrômu a húsenkovej dráhy ešte predtým, ako do areálu vošli prví návštevníci.

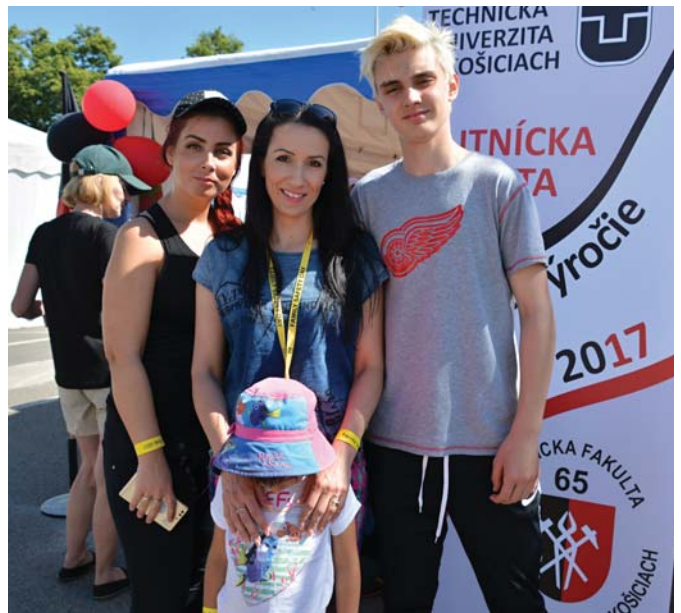
„Vidíš, vďaka takýmto krídlam lieta komár. A takto vyzerá zväčšený ľudský vlas. A tu je zas kevlarové vlákno, z ktorého sa vyrábajú aj nepriestrelné vesty pre vojakov a poli-

cajto,“ neúnavne deťom predvážal ako vedci skúmajú rôzne materiály pomocou mikroskopu Miloš Matviša z Ústavu materiálov Hutníckej fakulty Technickej univerzity v Košiciach.

Ani tento rok nechýbal hrnčiarsky kruh, ktorý sa točil od rána až do neskorého popoludnia. Deti si tu za pomoci profesorky Beatrice Plešingerovej a jej študentiek mohli vyskúšať vyrobiť vlastnú misku a zároveň sa beztržite celé umazať. Jedným z nich bol aj Patrik Solár, ktorého starší brat Dávid sa chystá v septembri rozšíriť rady študentov Strednej odbornej školy v Košiciach - Šaci. „Zaujímam sa technika, počítače aj chémia. Bol som sa pozrieť aj v prevádzke a veľmi sa mi v U. S. Steel páči- lo,“ prezradil nám Dávid.

A nebol sám, komu sa medzi hutníkmi páčilo. Deti sa v ich stane dozvedeli všeličo zaujímavé, ako napríklad prečo je potrebné recyklovať, ako dlho trvá prírode, kým si poradí s odpadom a ako separovať odpad, ktorý sa vyhazuje z domácností. „Mali sme pre deti pripravený aj jeden chyták. Do škatule sme dali aj mincu a pýtali sme sa ich, kam by ju vhodili. Viacero z nich sa nechalo nychtať a povedali, že by ju dali

do škatule na kovy. Správna odpoveď však bola, že minca patrí do peňaženky,“ prezradil s úsmevom prodekan doc. Dušan Oráč. Svojich kolegov a študentov prišla podporiť aj dekanka fakulty Iveta Vasková. Stretávali sme ju takmer celý deň, usmíati a plní pozitívnej energie. „Bolo to super,“ zhodnotila na záver Family Safety Day 2017, aj keď sa priznala, že vlnajúšiu karičku na záver dňa asi len tak niečo neprekona. -ker-



Hutnícky dorast. Dávid Solár sa chystá v septembri na školu do Šaca a neskôr možno aj na technickú univerzitu. Na snímke zľava Dana Solárová, Kamila Plekarová z útvaru Iliadenia projektov s dcérou a štrnásťročným Dávidom.

Deti predviedli veľké bezpečnostné znalosti

Rodina a bezpečnosť. To sú dva hlavné pojmy ukryté v názve akcie Family Safety Day. Stany policajtov a záchranárov tak patrili medzi hlavné zastávky každého zodpovedného rodiča.

„Som veľmi rád, že sme sem prišli. Perfektná akcia pre deti. Užili sme si kolotoče, zábavu, hokej i americký futbal. Osobne ma však teší, že si vyskúšali aj záchranu života. Nikdy neviete, kedy sa ocitnete v podobnej situácii a ak budú deti vedieť, čo v takej chvíli robiť, tak to môže byť jedine prospešné,“ odprezentoval radosť zo záujmu svojich



Záchranár Ivan Danko bol zo zručnosti detí nadšený.

potomkov o záchranársky nácvik pracovník Energetiky Jozef Korof. Nielen jeho deti potešili svojim úsilím a znalosťami skúseného záchranára Ivana Danko zo záchrannej zdravotnej služby Falck. „Deti sú veľmi šikovné a musím povedať, že majú skvelé základy zo škôl. Dá sa povedať, že nás prekvapili. Ani sme im nemuseli hovoriť, čo majú robiť. Bez problémov stlačili hruďník, keď je kríza, zavolajú si pomoc. Rastie nám naozaj veľmi šikovná generácia,“ zdôraznil I. Danko. „Mal som z toho výborný pocit a ak by mali takéto znalosti všetci, tak by sme sa hneď cítili bezpečnejšie.“ -jes-



Najmenšie detičky si vyskúšali dýchanie z úst do úst s plyšovým mackom.

Fotokútik v obliehaní



Po hotové fotografie si mohli návštevníci prísť o dvadsať minút...

Fotokútik, v ktorom sa dalo zvečniť stále by naživo priamo v prevádzke vďaka

vernej fototape na pozadí, obliehali účastníci podujatia hneď po jeho otvorení. Kto by nechcel na pamiatku fotografiu z akcie so svojimi blízkymi? Odpoť sa nechávali deti, dospelí, no najmä celé rodiny. Fotografii sa takmer celý deň nezastavili. Z hotovej snímky, ktorá sa dala vyzdvihnúť po niekoľkých minútach, sa tešili aj Hulínovci - Tomáš, Alica, Lukáš a Filip: „Absolvovali sme už viacero aktivít, deti sa boli povozit na kolotočoch, za sebou už majú aj aquazorbing a toto fotenie sme si jednoducho nechceli nechať ujsť.“

Počas podujatia vyrobili v stánku fotokútika približne tisícštyristo fotografií, ktoré si návštevníci mohli odniesť zadarmo. -c-

Samohybný nákupný košík zaujal aj prezidenta

Partnerská Stredná odborná škola Košice-Šaca sa po vlnajúcej úspešnej premiére predstavila i tento rok a sľubované prekvapenie zaujalo aj prezidenta spoločnosti Scotta Buckisa. Ten v sebe nezaprel chlapčenskú hravosť a neodolal možnosti vyskúšať robotický samohybný nákupný košík.

Výsledok stredoškolskej odbornej činnosti práčka Juraja Šarišského sa zatiaľ ovláda prostredníctvom tabletu. Ako nám však povedal, jeho cieľom je zdokonaľiť systém tak, aby vďaka čipu sledoval nakupujúceho po nákupnom centre a po zaplatení nákupu a odovzdaní čipu sám zaparkoval. Stroj naložený cukríkmi bol v prevádzke po celý deň a aj keď miestami javil známky prehriatia, fungoval úplne spoľahlivo. -ker-



Prezident spoločnosti U. S. Steel Košice Scott Buckiso s tabletom v rukách, vedľa neho vpravo autor projektu Juraj Šarišský, študent prvého ročníka Strednej odbornej školy v Košiciach-Šaci.

Tvorivé dielne pre deti s fantáziou bez rozdielu veku



Zo strukovín, semien a cestovín sa dali poskladať pekné obrázky.

Vo Family zóne na lúke si rozbalili stany tvorivé dielne pre malé aj veľké deti s fantáziou, ktoré sa ešte nezabudli hrať. Kreativitou to v nich len tak vrelo. Vyrábali sa tam špachtľové obrázky zdobené servítkovou technikou, ale aj koláže s využitím strukovín, semien a cestovín. Do stanu si to namierila aj Emka s oteckom Gabrielom Kurilkom z Teplej valcovne. Hneď sa pýtala na špachtľový obrázok, ktorý videla v rukách iného dievčatka. Tváričku mala vyzdobenú motívom Hello Kitty a bola na to patrične hrdá. Okrem toho po lúke poletovali deti pomaľované ako motýle, či Batman. Iné zas zlákalostretrofarebné trblietavé tetovanie. Jednoducho, každý si tu prišiel na svoje. -ker-



V kreatívnych dielniach sa fantázii medze nekladli. Špachtle poslúžili na výrobu spomienkových predmetov.



Servítkovú techniku zvládli aj malé deti.



„Aha, čo mám! A to som urobil sám.“ V tvorivých dielniach sa tvorili kadejaké výtvary.

Hokejové nádeje lanáril Vrana s Bartošom

Medzi najvychytenejšie miesta Family Safety Day patril stánok HC Košice. Možnosť zastreliť sa s pukom na bránku či vyfotiť sa v maske brankára Miroslava Kopřivu využili stovky malých i veľkých priaznivcov najpopulárnejšieho košického športového klubu. „Sústredíme sa hlavne na deti a tých je tu ako maku. Verím, že medzi

nimi zlanárimo nové talenty, pretože košický hokej potrebuje veľa talentov. Moje pocity sú však výborné a veľmi ma teší, že náš stánok patril medzi najobľúbenejšie. Dúfam, že v takomto počte sa stretneme čoskoro aj v Steel aréne,“ pozval hokejových fanúšikov do košického hokejového svätostánku pre-



Kde je maskot Vrana, tam sú úsmevy detí zaručené.

zident HC Košice Július Lang. Okrem upomienkových predmetov a klubového maskota Vrana lákala predovšetkým prítomnosť klubovej legendy Petra Bartoša. Štyridsaťročný rodák z Martina oslávil v Košiciach päť majstrovských ti-

tulov a po ukončení aktívnej kariéry presadl na dráhu mládežníckeho trénera „oceliarov“.

„Ja som tu už ako doma. Nemám to presne spočítané, ale v U. S. Steel Košice som už bol minimálne sedem

až osemkrát. Predtým som tu absolvoval podpisové akcie a zavítali sme sem aj s majstrovským pohárom. Teraz je to však ešte intenzívnejšie. Prvýkrát som tu totiž v rámci klubového stánku a pomáhajú mi aj traja synovia. Udržať ich však v našom stán-

ku nebolo ľahké. Pre deti tu bolo totiž nesekutočné množstvo atrakcií a ako správny otec som im samozrejme nechcel brániť v zábave. Ako rodinka sme tu spojili príjemné s užitočným,“ pousmial sa päťnásobný tatino. -jes-



Masér HC Košice Lubomír Výrostek ponúkol fanúšikom aj možnosť odfoťiť sa v maske Miroslava Kopřivu.



Tréning pod vedením šampióna. Naučiť ovládať puk pomáhal päťnásobný majster Slovenska Peter Bartoš.

Zóna zdravia opäť v kurze

Zóna zdravia sa stala na Family Safety Day už tradíciou. Aj tento rok umožnili Všeobecná zdravotná poisťovňa i poisťovňa Dôvera návštevníkom podujatia preveriť si, ako sú na tom so zdravím a životosprávou. Vyšetrenie

Viceprezident pre ľudské zdroje Martin Pitorák sa nám priznal, že v stane Dôvera sa zastaví pravidelne každý rok. Rodina Imricha Kocsisa z oceliarne č. 1 zasa využila ponuku VŠZP, ktorá pred svoj stan postavila



Viceprezident Martin Pitorák (na snímke s manželkou) sa nám priznal, že Zónu zdravia navštevuje pravidelne každý rok.

nia tlaku krvi, obsahu oxidu uhličitého v krvi, či jednoduchý test funkcie najdôležitejších orgánov na prístroj so zložitým názvom (kvantový rezonančný magnetický analyzátor) - ponuka bola naozaj bohatá.

kontajner s opaľovacím krémom. Poriadne sa všetci ponatierali, aby ich nespálili slnečné lúče. Niektorí z nás to trochu podcenili a domov odchádzali s červenou tvárou či nosom... -ker-

Ukážka akcieschopnosti hasičov i policajtov

Scény akoby z akčného filmu ponúkli divákovi hociakú záležitosť oproti hlavnej administratívnej budove najprv príslušníci záškodnej jednotky Pohotovostného policajného útvaru PZ SR a potom i naši hasiči pod vedením veliteľa záhadsahu Petra Vrana „Čada“. Ozbrojenému mužovi, ktorý sa spočiatku nervózne prechádzal vestibulom majúci pri sebe obálku s podozrivým bielym práškom a ktorý ohrozoval človeka vo vnútri budovy, nedali „kukláči“ žiadnu šancu na spáchanie horšieho skutku, ani na únik. Len čo

ho spacificikovali, odzbrojili a posadili do auta, s ktorým odvrátili, do deja vstúpili zohratí hasiči, aby sa postarali o obálku s rozrúseným neznámym bielym práškom, ktorá ostala na schodoch. Dekontaminačný stan postavili v okamihu. Vzápätí doň, odedi v špeciálnych odevoch, vniesli najprv na nosidlách postihnúťého človeka, ďalšia partia sa postarala o likvidáciu nebezpečnej látky...

Tomáško Szabol, ktorého, ako prezradila jeho mama Valéria, čaká po prázdninách veľká zmena - stane sa



Po obálku s neznámym bielym práškom prišli hasiči v špeciálnych ochranných odevoch.



Príslušníci Pohotovostného policajného útvaru v akcii...

už riadnym školákom, nemohol od napínaveho „divadla“ odtrhnúť zrak. „Policajné autá, sanitky, hasiči - to je jeho svet. Iné autíčka ani doma nemá,“ poznamenala dcéra nášho kolegu z energetiky, ktorý na akciu kvôli pracovnej zmene prísť nemohol, no rodina si ju nenechala ujsť. „Sme na tejto akcii po prvý raz, ani sme toľko zaujímavých vecí, ktoré sa tu dejú, nečakali. No a táto ukážka je pre nášho To-

máša akoby „ušíť“. Kým hasiči balili stan i všetky hadice a ďalšie prístroje, umožnili divákovi viac nazrieť do útrob ich vozidiel i zblízka si pozrieť výstroj i výzbroj, ktoré sú pri podobných zásahoch pripravené použiť. Tomáška sme tam medzi zvedavcami videli tiež...Kto vie? Možno mu detský sen vydrží a premení ho v dospelosti na realitu. Ak áno, čo si vyberie? Bude policajtom, či hasičom? -c-



Strávili pekný deň plný bohatého a zábavného programu prišli v sobotu na Family Safety Day aj rodiny železiarov zaradené v tomto roku do firemného projektu Sme s vami v pravý čas. Na spoločnom, už tradičnom stretnutí s prezidentom U. S. Steel Košice Scottom Buckisom, nechýbali Vargovčíkovci, Hlebovci, Turínski, Hudovci i rodina Verbóczyová.

Americký hotdog po slovensky

„Chceli sme si dať guláš, ale deti, akože inak, sa rozhodli pre hotdog. A tak stojíme v rade... Ale ide to celkom rýchlo. Ochutnáme, čo nám navaril náš prezident,“ zasmial sa Karol Horváth, stojaci v hadiacom sa

Mali veru čo robiť, no príprava amerického hotdogu New York bola rýchla aj vďaka zohratosti celého tímu za pultom, ale i pred ním. Od dvanástej do pol druhej popoludní tu párky v rožku ochutený šalátom a syrom ponúkali

ny manažér Mark Salo i odborový predák Juraj Varga.

Počas celého dňa sa za pultmi obracali zamestnankyne stravovacej spoločnosti Eurest, ktorá sa starala o hladné žalúdky účastníkov podujatia v niekoľ-

kých stanoch. Na výber z hlavných jedál ponúkali okrem chutného gulášu aj pečenú klobásu, párky s horčicou či kuracie grilované štvrte a iné dobroty, no v osobitných stánkoch aj občerstvenie pre detských účastníkov akcie. -c-



Za pultom sa obracali aj viceprezident Martin Pitorák a odborový predák Juraj Varga.

rade pred stánkom označeným ako Pochútky od manažmentu, v ktorom sa práve činili prvý muž košickej oceliarnie Scott Buckiso spolu s viceprezidentom Miroslavom Kiralvargom.

opásaní zásterami aj ďalší topmanažéri spoločnosti U. S. Steel Košice – viceprezidenti Martin Pitorák, Elena Petrášková, Richard Shank, David Hathaway, Marcel Novosad, generál-



Nech sa páči. Americký hotdog od prezidenta košickej oceliarnie Scotta Buckisa a viceprezidenta Miroslava Kiralvargu.

Sol' bola kedysi platidlom, pripomenuli múzejníci

Vedeli ste, že soľ bola kedysi skutočne, nielen v rozprávke, nad zlato? Za osemdesiatkilogramové vrece chloridu draselného sa dala kúpiť celá dedina aj s poddanými. Veru tak. Soľ bola platidlom, vyplácali sa ňou dlhy celých krajín. Kým si ju mohli dovoliť aj tí najchudob-

nejší, museli ubehnúť storočia. Dovtedy bola prístupná len na cisárskych a kráľovských dvoroch, napríklad v Prahe či vo Viedni. To je len zlomok zaujímavých informácií, ktoré sa mohli železiari a ich rodiny dozvedieť, ak prijali pozvanie do stánku Slovenského tech-



Múzejníci sa prišli pochváliť aj funkčným modelom gápla – zariadenia na ťažbu soli.

nického múzea v Košiciach. Kým v minulom roku boli hlavným lákadlom staré veterány, na tohtoročnom podujatí múzejníci stavili na prezentáciu Národnej kultúrnej pamiatky Solivar, o ktorej fundovane a pútavo každému zvedavcovi porozprával veľa zaujímavého kurátor múzea Ivan Baláž. Pozornosť pútal funkčný model unikátneho gápla, ťažného zariadenia, ktoré sa kedysi používalo na ťažbu soli, neskôr na jej dopravu a

po roku 1752 na ťažbu soľanky a ktorého mechanizmus kedysi otáčali štyri páry koní, pričom soľanka sa z hĺbiny zeme čerpala v koženom mechu s obsahom do sedem hektolitrov...

Soľ už dávno u nás neslúži výsostne na ochucovanie jedál a už tobôž nie ako

platidlo. Možnosti jej využitia sú skutočne široké. Kto by napríklad niekedy nepoužil soľ do kúpeľa? Vďaka workshopu, ktorý viedli Lucia Nižniková a Dana Marciová, si mohli záujemcovia odniesť domov flaštičku naplnenú takouto soľou najroznejších farieb. „Pri farbení soli používame gélové potravinárske farbivo, ktoré je zdravotne nezávadné,“ stihli nám popri práci prezradiť múzejníčky, obkolesené tinedžermi... -c-

Hasiči zaberali ako o život

Chlapci zo Závodného hasičského útvaru U. S. Steel Košice boli v plnom nasadení už od rána. Zaberali ako o život, aj keď našťastie nikde nehořelo. Jediným zásahom počas sobotňajšieho Family Safety Day tak bola len simulácia akcie pred hlavnou administratívnu budovou. O ich prácu však bol

záujem aj na parkovisku, kde si rozložili techniku na ukážku pre malých hasičov. A mali sa veru čo obracať. Ivan Moron obliekol zvedavým deťom ťažký hasičský kabát a nasadil im na hlavu prilbu možno aj tisíckrát. „Každý si to chce vyskúšať. Pýtajú sa, čo je na čo. Decká to veľmi baví a nás tiež,“ poznamenal usmiaty hasič, zatiaľ čo pomáhal do obleku synátorovi Mareka Trembeckého z oceliarnie č. 2. Hneď po ňom si chcela hasičský mundúr vyskúšať aj malá Natálka. -ker-



Ivan Moron pomáha odstrojiť z hasičského oblečenia malú Natálku Trembeckú.

Lákala aj bezpečnostná osveta

Bezpečnostná osveta realizovaná nenasilnou a hravou formou vzbudzovala veľký záujem.

„Deti sme skúšali zo značiek, prostredníctvom modelových situácií sme im pripomínali, aby sa nedávali do reči s cudzími ľuďmi a tie staršie mali veľkú záležitosť počas chôdze so špeciálnymi okuliarmi,“ informovala Anna Hospodárová z oddelenia prevencie a komunikácie Krajského riaditeľstva Policajného zboru SR, ktorá mala z prítomných detí výborný pocit. „Ich znalosti sú naozaj

výborné. Niektoré deti nevedia ešte ani čítať, ale značky už poznajú. Hlavne chlapci mali veľký záujem o policajné pexesá a možno z nich raz vyrastú noví policajti. Na platy ich asi veľmi lákať nemôžeme, ale je to pekné povolanie, ktorého cieľom je pomáhať iným ľuďom.“

„My sme si užili policajný stánok i záchranárov. Deti potvrdili zručnosť po mamke. Tá im zjavne vstúpilo heslo „safety first“ už od malička,“ rozosmial sa zamestnanec Energetiky Mikuláš Koneval. -jes-



Koniky sa páčili. Deťom i dospelým.

Drony nadchli veľkých i malých

Ešteže mali malí, no nádejní piloti, na svoje prvé skúsenosti s „krotením“ dronov okolo seba sieťku. Ktovie, kam by sa až malé lietajúce čudá dostali. Ak ich však dokázali po krátkom riadenom lete medzi prekážkami usadiť na vymedzenú plochu malého stočeka, mali vyhnané. A v ruke diplom Junior Drone Pilot. A tiež šancu, ak sa na nich usmialo šťastie pri žrebovaní, takúto hračku aj vyhrať a možno sa v narábaní s ňou zdokonaľovať i doma. Firma Uavonic trafila do čierneho, drony nadchli veľkých i malých.

„Lietaniu sa venujem už osem rokov,“ poznamenal skúsený tréner Lukáš, pod dozorom ktorého si mohli záujemcovia vyskúšať riadenie veľkého

dronu aj na lúke. „Priviedol ma k tomu môj spolužiak na vysokej škole, ktorý o tom len rozprával a rozprával... Najprv to boli lietadlá, potom som ale presedlal na drony. Či je to drahá záležitosť? Ako sa to vezme, no ani nie, záleží od typu zariadenia a jeho vybavenia, každé je v podstate iné.“

Možnosti využitia dronov, potvrdili Lucia Surmová i Veronika Fabičovicová, sú obrovské, veľa sa od nich očakáva najmä pri bezpečnom, ekonomicky výhodnom a časovo efektívnom získavaní dát na ďalšie spracovanie, leteckých inšpekciách budov, doprave zásielok a podobne. Vedeli ste, že technológia bezpilotných lietajúcich prostriedkov sa osvedčila aj vo fabrike? Spomeňme exteriérové termálne-vizuálne inšpekcie budov, interiérové vizuálne inšpekcie nedostupných oceľových konštrukcií, meranie kubitúr skládok a podobne. -c-



Ovládanie dronu si vyzáduje zručnosť a tréning.



Aj vy ste si odniesli téglik s farebnou soľou do kúpeľa z dielne Slovenského technického múzea v Košiciach?

Steelers hľadali posily v U. S. Steel Košice



Hrať za tím Cassovia Steelers plánujú aj Dominik a Riško Trembeckí.

Synonymom bezpečnosti je prilba. Nasadí si však na hlavu špeciálnu helmú hráča amerického futbalu, to sa veru každému nepodarí. Účastníci Family Safety Day 2017 takúto šancu vďaka prítomnosti kompletného tímu Cassovia Steelers dostali.

„Veľmi sa mi to páči. Prilba, dresy, ale hlavne to kopanie do tej čudnej lopty,“ vyhrklo z malého Dominika Trembeckého, ktorý si zakopal so šišatou loptou spoločne s bratom Riškom. Keď ho to po pár minútach omrzelo, zahlásil: „Teraz idem do skákacieho

hradu, ale keď budem väčší, tak budem výborný hráč amerického futbalu.“ Mamka čiperných chlapcov Gabriela neprotestovala: „Vyzerá to na tvrdý šport, ale ja sa o nich nebojím. Len nech z nich urobia poriadnych chlapcov. Začneme však predsa len normálnym futbalom.“ Hrajúci tréner tímu Cassovia Steelers Ondrej Dravecký bol zo zápalu malých chlapcov nadšený: „Pozerá sa na nich veľmi dobre. Verím, že sme tu nezískali len nových fanúšikov, ale aj našich budúcich hráčov. Táto sezóna nám príliš nevyšla a potrebujeme posily. A kde inde by ich mali Steelers hľadať, ak nie v U. S. Steel?“



So šišatou loptou si zahádzali malí i veľkí.



Ukážka amerického futbalu v podaní Cassovia Steelers zaujala. Tvrdí chlapi v prilbách sa nešetrili a exhibičný minizápas odohrali na sto percent.

Hráči Steelers predviedli divákovi aj simuláciu súťažného zápasu, v ktorom nechýbali tvrdé osobné súboje a pár ukázkových touchdownov. A keďže ide o typický americký šport, príležitosti zahádzať si so „šiškou“ neodolal ani prezident U. S. Steel Košice Scott Bucki-

so. „Bolo vidieť, že pán prezident má k tomuto športu silný vzťah. Ranu má slušnú a veľa nechýbalo, aby zostrelil dron, ktorý tu lietal,“ rozosmial sa tréner Cassovia Steelers, ktorý pôsobí v našej najvyššej súťaži.

-jes-

Drzý lupič nemal šancu



Neposlúchnuť pokyny policajta sa nevypláca. Drzý zlodziej to zistil veľmi rýchlo.

Vytvoríte koridor, o chvíľu to tu bude nebezpečné! Žiadali usporiadatelia na zaplnenej lúke deti s rodičmi o vyprázdnenie časti priestoru. Nebezpečné to však bolo len pre jediného policajta, ktorý sa zahral na lupiča na úteku. A to veru robí nemal. V tej chvíli sa totiž na neho vyrútila deväťročná fenka Wassabe,

ktorá má za sebou stovky podobných zásahov.

V súboji zlodēja proti fenke boli prítomní diváci jednoznačne na strane štvornohého chlupáča. „Ten pes bol výborný. Poriadne tam hrýzol zlodēja, ale tak mu treba. Kradnúť sa predsa nemá,“ uviedla ráznym tónom Vaneška Harakajová. Policajní kynológovia

predviedli divákovi aj vyhľadávanie drog v batožinách. Wassabe odhalila podozrivú krabičku na prvý pokus a bez zaváhania. „Naučiť takéto veci psíka trvá osemnásť mesiacov. Potrebujú na to mať vlohú a predovšetkým správne čuchové bunky,“ uviedol psosod Štefan Oravec. Na policajnom útvaru majú momentálne až 38 podobných psíkov, ktorí sú vychovávaní na pomoc policajným zložkám. „Máme napríklad psíkov pre vyhľadávanie

zbraní, podozrivých osôb na diskotékach, ale aj výbušnín na súdoch. Sú to pre nás skvelí pomocníci a ak im to zdravotný stav dovolí, tak pre nás pracujú spravidla okolo desať rokov.“ To, že ide o psov nebezpečných iba pre kriminálne živly, potvrdila fenka víčiaka Wassabe bezprostredne po ukážke policajnej kynológie. Nasledujúce desiatky minút totiž strávila v obkolesení nadšených detí, ktoré ju hladkali od hlavy až po chvost.

-jes-



„Ujo, môžem ju pohladkať?“ Policajná fenka sa stala po zásahu miláčikom detí.



Policajt Maťo a jeho dvaja kolegovia detektívi.

Ako sa chytajú darebáci rozprával policajt Maťo deťom

„Ahoj, ja som Maťo a ty sa voláš ako?“ začal konverzáciu policajt Martin Mušínský so zvedavými deťmi, ktoré si k nemu prisadli do policajného auta zaparkovaného rovno oproti hasičom. A už to išlo, záplava otázok nemala konca kraja. „A čo je toto? A môžem pustiť sirénu? A kedy si niekoho naháňal? A chyti-

li ste ho?“ Deti sa vypytovali a policajt Maťo odpovedal. Malý Danko aj Emka sa napríklad dozvedeli, že kamera v policajnej limuzíne je zapnutá neustále, že priamo z auta si môžu policajti cez počítač preveriť údaje o každom aute i vodičovi a že kto sa dopustí porušenia zákona, toho trest celkom isto neminie.

-ker-

Medzi prekážkami zápolili psyky i deti



Výcviky agility zvládali psyky malé i veľké.

Ktoré dieťa nemá rado štvornohých chlupáčov? Akonáhle posiali stred lúky plnej nafukovacích atrakcií pestrofarebné prekážky určené pre ukážku výcviku psíkov, vytvoril sa okolo nich kruh zvedavých očíek. „Pozri ocko, akí sú roztomilí a zlatí. Toho najrýchlejšieho by som si hneď vzala domov,“ usmievala

sa pri pohľade na ukážku psieho výcviku agility malá Sárka Šimková. Spoločne s otcom Rastislavom sa prišli pozrieť na miesto, kde pracuje ich dedko. Hlavu rodiny však neobmáčkli ani šikovné kúsky malých i veľkých psíkov.

To malá Tereška podobné požiadavky vyslovovať nemusí. „Doma má-

me päť psíkov. Niektorí sú skôr na mojkanie, ale všetci piati sú veľmi šikovní a moja mamka ich vie vyvíčiť najlepšie na svete.“ Hrdosť v hlase vysmiateho dievčatka bola na mieste. Práve jej mamka Markéta Kelbelová totiž vzápätí predviedla neuveriteľnú šou s veľkými i malými psami. Pozornosť divákov upútal predovšetkým čierno-bielý blesk, ktorý preletel prekážkovou dráhou v rekordnom čase. „Ten rýchlik je Dózer a tá splašená fenka sa aj volá Splashie,“ po-

usmiala sa Markéta Kelbelová. Silný potlesk a radosť v očiach detí bol pre ňu najlepšou odmenou za roky pocitových tréningov. Bezprostredne po ukážke agility v podaní členov psieho centra Pozitív si mohli beh pomedzi prekážky vyskúšať i samotné deti. Času bleskového Dózera sa najviac priblížila malá Vaneska. „Som na ňu hrdý, veď bola najrýchlejšia,“ skonštatoval jej otec Matúš Harakaj. „Psíky máme aj doma, ale to sú psy poľovnícke a venujú sa iným veciam.“

-jes-



Po psíkoch si vyskúšali prekážkovú dráhu aj deti.



Hoplá! Poriadne vyskočí!

Šikovnosť preverili obrie gule aj zametač

Program na lúke ešte viac spestrili pestrofarebné atrakcie zamerané nielen na zábavu, ale aj na preverenie šikovnosti detí. Bolo že to smiechu, keď nestihli včas vyskočiť a zametač im podrazil nohy. A akú len mali radosť

decká aj ich mamičky, keď sa im podarilo preskakať dráhu z obrovských gumových guľí. No a po fyzickej námahe prišli vhod ležadlá a sedacie vaky, kde si mohol každý na chvíľu oddýchnuť v tieni sneččikov.

-ker-



Zametač preveril kondíciu detí.

Deti vzali útokom hrad aj autodróm

Veľký nafukovací hrad na parkovisku vzali deti počas Family Safety Day útokom hneď zrána a v obkľúčení bol až do skončenia celého podujatia. Vlastne, podobne na tom bol aj autodróm a ďalšie atrakcie pripravené pre účastníkov podujatia, ktoré si za šesť rokov získalo u ľudí veľkú obľubu. Práve k autíčkam na autodróme smerovali aj prvé kroky **Elenky** a **Tomáška Robských** hneď po tom, ako prešli vstupnou brá-

nou. Sprevádzala ich mamka, babička, ale aj otecko **Boris**, ktorý potom celý deň s autobusom prevážal záujemcov o prehliadku podniku na jednej z exkurzných trás. „**Sme tu už štvrtý raz, pretože deťom sa tu veľmi páči,**“ povedal nám Boris Robský. Ďalšou atrakciou na parkovisku bola aj húsenková dráha, kam zas hneď po autodróme utekala malá **Michaela** s oteckom **Jaroslavom Fajčákom** z vysokých pecí,

ale aj štyria vnukovia **Emila Mora** z vysokých pecí.

Neprehliadnuteľný bol aj obrovský žltý „dumper“ Caterpillar partnerského podniku Phoenix Services. Medzi prvými sa do kabíny chceli pozrieť aj **Quintián** a **Naba Tea Matulovci**. Ako nám prezradil Quintiánov otecko, malý je na stavebné stroje. Veľmi sa mu páčia a tak nečudo, že ho obrovské žité auto úplne fascinovalo. -ker-



Nafukovací hrad deti obkľúčili už od rána.



Jaroslav Fajčák s dcérkou Miškou na húsenkovej dráhe. Pred nimi dvaja zo štyroch vnukov Emila Mora z vysokých pecí.



Podujatie si spolu so svojimi blízkymi prišiel do fabriky užiť aj Juraj Rybnický.



Aquazorbíng bol veľkým lákadlom a deti si v guľkách na vodnej hladine užíli množstvo zábavy.

Podujatie Family Safety Day zmapovali: **Magdaléna FECURKOVÁ**, **Milan KATUNSKÝ**, **Ladislav KEREKEŠ** a **Peter JESENSKÝ**
Foto: **Ján KISUCKÝ**, **Milan KATUNSKÝ**, **Peter JESENSKÝ**, **František PAPP** a **Matúš ZEŤÁK**



Spevákka Lilly Maničková a Ema Kakarová za súpravy bicích, polovica osadenstva dievčenskej vesmírnej výpravy z Mesiaca.

Dievčatá z Mesiaca predviedli muziku ako z inej galaxie

Program Family Safety Day na hlavnom pódiu ani tento rok nesklamal. Zástupy ľudí privítala ráno pekne rezko Kodurka a následne sa na javisku začali strieďať ďalší účinkujúci, vrátane hudob-

Fans, v ktorej sa predstavili hneď dvaja – zmocnenec pre kvalitu v divíznom závode Studená valcovňa **Jaromír Fotta** a **Stanislav Bujda** z valcovacích tratí a prípravy valcov.

podaní dostali divákov pred pódium opäť do varu profesionáli z popradskej skupiny BikeShow Slovakia, v ktorej sa predstavil aj bývalý majster sveta a Európy v cyklotriale **Štefan Pčola**. Po nich pristáli na pó-



Country Fans v plnom nasadení.

ných skupín všetkých žánrov, od country a rokenrolu až po funky a klasiku. Okrem lásky k hudbe mali takmer všetky spoločné aj to, že aspoň jeden z ich členov je nejakým spôsobom v spojení s U. S. Steel Košice. Tak to bolo v prípade skupiny Mona Lisa Smile aj Country

Prijemným prekvapením bolo aj vystúpenie šesťčlennej skupiny Pomaranč, z ktorých polovicu tvorili talentované deti oceľiarov. Tých zas vystriedalo sláčikové kvarteto, v ktorom sa predstavila aj dcéra nášho kolegu **Arpáda Koteles** - Anka. Po sérii známych filmových melódií v ich

diu Girls from the Moon, ktoré hrali nie ako z Mesiaca, ale skôr ako z inej galaxie. A nakoniec zlatý klince programu - kolektív hudobníkov zo Šariša, ktorí si hovoria Helenine oči. Ako skromne poznamenal spevák a líder HO **Martin Mihalčín**, „najlepšia a najskromnejšia kapela na svete“. -ker-



Aj klasika pod komínmi ladila. Sláčikové kvarteto s Ankou Kotelesovou (druhá zľava), dcérou nášho kolegu, ktorý má plné právo byť na ňu pyšný.



Bývalý majster sveta a Európy v cyklotriale **Štefan Pčola** z Popradu svojimi výkonnými deťmi doslova fascinoval.